

SCHIFFAHRTS- UND SPEDITIONS-
GESELLSCHAFT mbH RHENANIA
EN ANDEREN

TEGEN

COMMISSIE
VAN DE
EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP

ZAAK No. 103-63

Arrest van het Hof

van 2 juli 1964

Procestaal: Duits

In de zaak 103-63:

de Schiffahrts- und Speditions-Gesellschaft mbH Rhenania,

gevestigd te Sarl, Mannheim B 6, 26,

vertegenwoordigd door haar bestuurders, F. Scharlach en H. Voigt,

Gesellschaft für Schiffahrt, Spedition und Lagerei mbH Rhenus,

gevestigd te Sarl, Frankfurt/Main, Hafenstrasse 1,

vertegenwoordigd door haar bestuurders, W. Kirchgässer en L. Rössing,

de Westfälische Transport-Aktiengesellschaft,

gevestigd te Dortmund, Malinckrodtstrasse 320,

vertegenwoordigd door haar bestuursleden Directeur-Generaal F. G. Müller en dr. W. Dix,

bijgestaan door mrs. Modest, Heemann, Menssen, Gündisch, Binder en Brändel, Sierichstrasse 78, Hamburg 39,

ten deze domicilie gekozen hebbende ten kantore van de deurwaarder F. Jansen, rue Aldringer 21, Luxemburg,

Verzoeksters

tegen

Commissie van de Europese Economische Gemeenschap,

vertegenwoordigd door C. Dieter Ehlermann, lid van de Juridische Dienst van de Europese Uitvoerende Organen, als gemachtigde,

ten deze domicilie gekozen hebbende ten kantore van H. Manzanarès, Secretaris van de Europese Uitvoerende Organen, Place de Metz 2, Luxemburg,

Verweester

betreffende een beweerde nalatigheid van de Commissie, hierin bestaande, dat zij heeft verzuimd tegen de Bondrepubliek Duitsland de in artikel 169 van het Verdrag tot oprichting van de E.E.G. bedoelde procedure aan te vangen ter zake van de vaststelling van de afgeleide interventieprijsen voor graan,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt:

A. M. Donner, *President*,
Ch. L. Hammes en A. Trabucchi, *Kamerpresidenten*,
L. Delvaux, R. Rossi, R. Lecourt (*Rapporteur*) en W. Strauss,
Rechters,
Advocaat-Generaal: K. Roemer,
Griffier: A. Van Houtte,

het volgende

A R R E S T

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN

I – De aan het geding ten grondslag liggende feiten

Overwegende dat de Raad van de E.E.G. op 4 april 1962 de verordening no. 19 heeft uitgevaardigd, houdende de geleidelijke totstandbrenging van een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector granen;

dat in de paragrafen 1 en 2 van artikel 5 van bedoelde verordening het volgende wordt bepaald:

„1. Voor ieder van de in artikel 4 bedoelde produkten stellen de Lid-Staten jaarlijks een basisrichtprijs in het stadium van de aankoop van de groothandel vast, welke prijs voor een bepaalde standaardkwaliteit geldig is in het commercialisatiecentrum van het gebied met het grootste tekort. Zij houden daarbij rekening met het in het kader van de besluiten van de Raad op het gebied van de prijsvaststelling bepaalde prijs die bij de produktie dient te worden verkregen. Deze prijs, die wordt vastgesteld voor de winteruitzaai, wordt van kracht bij de aanvang van het verkoopseizoen. Hij wordt ter kennis van de andere Lid-Staten en van de Commissie gebracht.

2. Indien het verschil dat het gevolg is van de natuurlijke omstandigheden waaronder de prijzen op de markt tot stand komen, en dat bestaat tussen de marktprijzen in het commercialisatiecentrum van het gebied met het grootste tekort enerzijds en het commercialisatiecentrum van het gebied met het grootste overschot anderzijds, meer dan 5% bedraagt, stellen de Lid-Staten, uitgaande van de in lid 1 bedoelde basisrichtprijs, afgeleide richtprijzen voor de op regionaal niveau belangrijke commercialisatiecentra vast in samenhang met de prijsverschillen die het gevolg zijn van de natuurlijke omstandigheden waaronder de prijzen tot stand komen.”

dat het eerste gedeelte van artikel 7 der verordening het volgende bepaalt:

„1. Ten einde aan de producenten verkoopprijzen te waarborgen die met inachtneming van de marktschommelingen zoveel mogelijk de richtprijzen benaderen, stellen de Lid-Staten voor de aanvang van het verkoopseizoen interventieprijzen vast voor de produkten waarvoor richtprijzen worden vastgesteld. Deze interventieprijzen zijn gelijk aan de richtprijzen, vermindert met een door iedere Lid-Staat vastgesteld vast percentage met een minimum van 5% en een maximum van 10%.

2. In de andere centra dan het centrum van het gebied met het grootste tekort kunnen de Lid-Staten evenwel interventieprijzen vaststellen op een hoger niveau dan de interventieprijzen die met inachtneming van de afgeleide richtprijzen hadden moeten worden vastgesteld. Deze verhoging van de interventieprijzen mag voor het centrum waar de afgeleide richtprijs het laagst is, niet meer bedragen dan 50% van het verschil tussen de richtprijzen en de overeenkomstig lid 1 vastgestelde interventieprijzen. Voor de tussenliggende centra dient het verschil tussen de richtprijs en de interventieprijs toe te nemen in de mate waarin het niveau van de afgeleide richtprijzen nadert tot het in het centrum van het gebied met het grootste tekort geldende niveau.”

Overwegende dat verzoeksters van oordeel zijn dat de huidige Duitse wetgeving niet in overeenstemming is met de bepalingen van de verordening no. 19;

dat bedoelde wetgeving met name alle havens voor de binnenscheepvaart van de overgangsregeling uitsluit, ten gevolge waarvan op deze plaatsen het verschil tussen de afgeleide richtprijs en de afgeleide interventieprijs een hoger percentage bereikt dan in het commercialisatiecentrum van het gebied met het grootste tekort;

dat de raadsman van verzoeksters bij brief van 31 juli 1963 de Commissie heeft verzocht:

„dat zij overeenkomstig artikel 155 van het Verdrag tot de oprichting van de E.E.G. erop toe zal zien dat de Regering van de Bondsrepubliek Duitsland de haar in artikel 7, paragraaf 2, van verordening no. 19 opgelegde verplichting nakomt en onverwijld bij de vaststelling der interventieprijzen een einde maakt aan iedere discriminatie ten opzichte van de havens voor de binnenscheepvaart.”;

dat de raadsman van verzoeksters op 21 november 1963 telegrafisch om behandeling van deze brief heeft verzocht en op de noodzaak van een antwoord gewezen;

Overwegende dat verzoeksters vervolgens op 29 november 1963 een beroep bij het Hof hebben ingesteld;

dat verzoeksters op diezelfde dag een brief ontvingen van 25 november 1963, afkomstig van het Directoraat Generaal „Landbouw” van de Commissie, getekend „L. G. Rabot”;

dat in deze brief de ontvangst van de door verzoeksters verzonden brief en van het bovenbedoelde telegram werd bevestigd en voorts werd medegedeeld:

„Naar aanleiding van Uw brief van 31 juli 1963 hebben de diensten van de Commissie een aanvang gemaakt met het onderzoek van de door U opgeworpen vragen. Dit onderzoek kon nog niet worden afgesloten daar het nodig is gebleken hierin mede de toepassing van artikel 5, lid 2, van de verordening no. 19 te betrekken.

Zodra de uitslag van dit onderzoek bekend is zal U daarvan mededeling worden gedaan.

Met betrekking tot de in Uw brief en Uw telegram gestelde eis, wijzen wij U erop dat een onderneming in de zin van artikel 175, derde lid, van het E.E.G.-Verdrag slechts dan gerechtigd is bij het Hof van Justitie een beroep aanhangig te maken in de zin van lid 1 en 2 van genoemd artikel, wanneer een instelling van de Gemeenschap „heeft nagelaten te haren aanzien een andere handeling te verrichten dan het geven van een aanbeveling of een advies”.

Uit Uw brief en Uw telegram kunnen wij niet opmaken welke handeling de Commissie naar Uw oordeel heeft nagelaten te verrichten. De maatregelen welke de Commissie in het kader van bedoelde verordening mag nemen schijnen ons in geen geval daartoe te kunnen leiden dat de Commissie te Uwen opzichte een handeling verricht. Het is ons derhalve niet mogelijk aan te nemen dat de voorwaarden voor de toepassing van artikel 175, tweede lid, vervuld zijn.”;

Overwegende dat de Commissie bij brief van 23 april 1964 aan de Bondsrepubliek Duitsland de in artikel 169 van het Verdrag bedoelde procedure heeft aangevangen;

II – Conclusies van partijen

Overwegende dat *verzoekster* in het verzoekschrift hebben geconcludeerd dat het den Hove behage:

„1) vast te stellen dat verweerster artikel 155 van het Verdrag tot oprichting van de E.E.G. heeft geschonden alsmede artikel 7, paragraaf 2, derde zin, van de verordening no. 19 van de Raad van de E.E.G. houdende de geleidelijke totstandbrenging van een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector granen (*Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* van 1962, blz. 933 e.v.) daar zij heeft nagelaten:

a) het verzoek van requestanten van 31 juli 1963 in behandeling te nemen en te haren opzichte een beschikking te geven ten aanzien van de vraag of de Bondsrepubliek Duitsland haar verplichting uit het Verdrag tot oprichting van de E.E.G. van 25 maart 1957 daardoor geschonden heeft, dat zij met paragraaf 1, juncto bijlage 4 van haar „Gesetz zur Durchführung der Verordnung Nr. 19 (Getreide) des Rates der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft in der Fassung vom 19. Juli 1963 – Bundesgesetzblatt I S. 493 ff.” met betrekking tot de havens voor de binnenscheepvaart in haar gebied welke over een rechtstreekse

verbinding langs de binnenwateren beschikken naar het centrum van het gebied met het grootste tekort (Duisburg), de afgeleide interventieprijzen in strijd met artikel 7, paragraaf 2, derde lid van de verordening van de Raad van de E.E.G. no. 19 van 4 april 1962 heeft vastgesteld;

b) ter nakoming van haar verplichtingen ex artikel 155 E.E.G.-Verdrag tegenover de Bondsrepubliek Duitsland gebruik te maken van de haar krachtens artikel 169 E.E.G.-Verdrag toekomende bevoegdheid en een besluit te nemen in die zin dat de Bondsrepubliek met paragraaf 1 juncto bijlage 4 van haar Gesetz zur Durchführung der Verordnung Nr. 19 (Getreide) des Rates der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft in der Fassung vom 19. Juli 1963 – (Bundesgesetzblatt I S. 493 ff.) ten aanzien van de op haar gebied gelegen havens voor de binnenscheepvaart welke over een rechtstreekse verbinding beschikken langs de binnenwateren naar het centrum van het gebied met het grootste tekort (Duisburg) de afgeleide interventieprijzen in strijd met artikel 7, lid 2, derde zin van de verordening van de Raad der E.E.G. no. 19 van 4 april 1962 heeft vastgesteld en verzoeksters in te lichten over de door haar tegen de Bondsrepubliek Duitsland genomen maatregelen;

2) de Commissie in de proceskosten te veroordelen.”;

Overwegende dat *verweerster* in een memorie een exceptie van niet-ontvankelijkheid heeft opgeworpen en geconcludeerd dat het den Hove behage:

- „– overeenkomstig artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering, uitspraak te doen over de ontvankelijkheid van het beroep zonder daarbij op de zaak ten principale in te gaan,
- het beroep niet ontvankelijk te verklaren en verzoeksters in de kosten te veroordelen.”;

Overwegende dat *verzoeksters* in hun memorie van antwoord op deze vordering hebben geconcludeerd dat het den Hove behage:

- „1) het verzoek van *verweerster* tot het verkrijgen van een incidentele uitspraak over de ontvankelijkheid van het beroep te verwerpen;
- 2) subsidiair:
de beslissing op het verzoek van *verweerster* tot het verkrijgen van een incidentele uitspraak aan te houden, totdat *verweerster*, binnen een door de President te bepalen termijn, voor antwoord in de hoofdzaak zal hebben geconcludeerd.”;

III - Procedure

Overwegende dat het Hof partijen over de door verweerster opgeworpen exceptie van niet-ontvankelijkheid ter terechtzitting van 14 mei 1964 in haar pleidooien heeft gehoord;

dat op deze terechtzitting nieuwe feiten ter sprake zijn gekomen op grond waarvan verzoeksters hebben verklaard dat het met hun vorderingen ten principale beoogde doel bereikt is;

dat de Advocaat-Generaal ter zitting van 4 juni 1964 in deze zaak heeft geconcludeerd;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT

Overwegende dat verzoeksters in de loop van de mondelinge behandeling hebben verklaard dat met de haar door verweerster op 25 november 1963 geschreven brief is voldaan aan de vordering ten principale, daartoe strekkende dat de Commissie haar brief van 31 juli 1963 in behandeling zal nemen en haar van het resultaat bericht doen;

dat inderdaad op 25 november 1963 aan verzoeksters werd medegedeeld dat de diensten van de Commissie een aanvang hadden gemaakt met het onderzoek van de op 31 juli 1963 gestelde vragen en dat hun het resultaat hiervan later zou worden medegedeeld;

Overwegende dat verzoeksters ter terechtzitting, gehoord een uiteenzetting van verweerster op dit punt, hebben verklaard dat mede aan hun tweede vordering ten principale is voldaan nu de Commissie krachtens artikel 169 van het Verdrag ter zake van het onderhavige geschilpunt de in dat artikel bedoelde procedure tegen de Bondsrepubliek Duitsland aanhangig heeft gemaakt;

Overwegende dat uit het voorgaande blijkt dat de vorderingen van verzoeksters ten principale zonder voorwerp zijn geraakt;

dat er mitsdien geen aanleiding bestaat daarover uitspraak te doen;

Ten aanzien van de kosten

Overwegende dat verzoeksters nog hebben gevorderd dat verweerster in de kosten zal worden verwezen;

dat zij voorts hebben verklaard haar beroepen niet te willen intrekken ten einde het Hof in de gelegenheid te stellen op dit punt uitspraak te doen;

Overwegende dat het Hof blijkens artikel 69, paragraaf 5 van het Reglement voor de procesvoering vrijelijk ten aanzien van de proceskosten kan beslissen wanneer het geding zonder voorwerp is geraakt;

dat het Hof het hiertoe niet nodig oordeelt te treden in de vraag in hoeverre de beroepen ontvankelijk en gegrond zijn doch in de aan het geding ten grondslag liggende feiten en het procesverloop voldoende grond vindt om de kosten te compenseren;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord partijen in haar pleidooien;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap;

Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in het bijzonder artikel 69;

HET HOF VAN JUSTITIE

Rechtdoende,

Verstaat dat er geen aanleiding bestaat uitspraak te doen op het beroep;

Compenseert de kosten;

Ontzegt het meer of anders gevorderde.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg op twee juli negentienhonderdvierenzestig.

	DONNER	HAMMES	TRABUCCHI
DELVAUX	ROSSI	LECOURT	STRAUSS

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op twee juli negentienhonderdvierenzestig.

De Griffier,

De President,

A. VAN HOUTTE

A. M. DONNER